

Broj:
Sarajevo, __. __. 2019. godine

Na osnovu člana 26. stav 1. tačka 2. i člana 74. stav 1. Statuta Grada Sarajeva („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 34/08 – Prečišćeni tekst), Gradsko vijeće Grada Sarajeva, na 29. sjednici održanoj _____ 2019. godine, primilo je k znanju

Informaciju o aktivnostima Informativnog centra MKSJ

PREDSJEDAVAJUĆI GRADSKOG VIJEĆA

Igor dr. Gavrić

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
GRAD SARAJEVO
GRADONAČELNIK

Grad Sarajevo
City of Sarajevo

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON OF SARAJEVO
CITY OF SARAJEVO
MAYOR

Informacija o aktivnostima
Informativnog centra Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju

Predlagač: Gradonačelnik

Obrađivač: Služba za evropske integracije
i EU fondove

Sarajevo, juni 2019. godine

Adresa: Hamdije Kreševljakovića 3, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina
Tel: +387 33 208 340, +387 33 443 050; **Fax:** +387 33 208 341
e-mail: grad@sarajevo.ba; **web:** www.sarajevo.ba

EYOF 2019

Sarajevo & East Sarajevo

Programom rada Gradskog vijeća Grada Sarajeva za 2019. godinu, broj: 01-GV-02-1408/18 od 18.12.2018. godine, predviđena je *Informacija o aktivnostima Informativnog centra Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju*.

UVOD

Gradsko vijeće Grada Sarajeva donijelo je Odluku o davanju saglasnosti na Memorandum o razumijevanju između Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) i Grada Sarajeva za razvoj Informativnog centra Sarajevo, broj 01-02-1469/16 od 28.09.2016. godine (Službene novine Kantona Sarajevo, broj: 50/16).

Memorandum o razumijevanju između Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju i Grada Sarajeva za razvoj Informativnog centra Sarajevo, potpisan je u Sarajevu 29.11.2016. godine (u daljnjem tekstu Memorandum).

Gradsko vijeće Grada Sarajeva donijelo je Odluku o organizaciji i djelokrugu organa uprave Grada Sarajeva (Službene novine Kantona Sarajevo, broj 27/17) kojim je formirana Gradska služba za europske integracije i EU fondove, u okviru koje je Odsjek za Informativni centar. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta organa uprave Grada Sarajeva, broj: 01-34-4431/17 od 19.09.2017. godine, u Odsjeku za Informativni centar sistematizirano je sedam radnih mjesta, a trenutno rade samo dva državna službenika.

Osnovni mandat Informativnog centra je da pruži javnosti ažuriran, direktan i bezbjedan elektronski pristup svim javno dostupnim spisima MKSJ i arhivskom materijalu sadržanom u online bazama podataka MKSJ.

Zavisno od raspoloživosti finansijskih sredstava i resursa, Informativni centar Sarajevo može uložiti napore u cilju informisanja javnosti o pitanjima ratnih zločina, doprinoseći procesu tranzicione pravde i jačanja vladavine prava u Bosni i Hercegovini i regionu uspostavljanjem snažne *outreach* komponente, uključujući:

- komponentu tranzicione pravde - doprinos procesima tranzicione pravde i suočavanja s prošlošću organizovanjem raznih informativnih i edukativnih javnih događaja;
- komponentu podrške pravnim profesionalcima i civilnom društvu - aktivnosti na izgradnji kapaciteta usmjerene ka pravnim stručnjacima i grupama civilnog društva koji se bave ratnim zločinima pred domaćim sudovima u Bosni i Hercegovini; i
- izložbenu komponentu - prikaz rada MKSJ i sudova u Bosni i Hercegovini na donošenju presuda u predmetima ratnih zločina.

U skladu s odredbama Memoranduma, Savjet gradonačelnika za Informativni centar formiran je Rješenjem gradonačelnika, ima devet članova, a odgovoran je za:

- Pripremu dokumenata, godišnjeg plana rada i budžeta Informativnog centra Sarajevo,
- Razvoj aktivnosti Informativnog centra Sarajevo,
- Razvoj i provođenje plana prikupljanja finansijskih sredstava; i
- Saradnju s predstavnicima MKSJ kako bi se obezbijedio konstantan pristup javnim arhivama MKSJ.

AKTIVNOSTI INFORMATIVNOG CENTRA MKSJ

Organizazione aktivnosti

S ciljem kapacitiranja Informativnog centra MKSJ u Vijećnici realizirane su aktivnosti:

- opremanja prostora namještajem (dijelom iz donacije, dijelom iz budžetskih sredstava), kompjuterskom opremom (donacija Općine Centar),
- uvoz i montaža originalne sudnice MKSJ broj 2 koja je dopremljena iz sjedišta MKSJ, Den Haag, Kraljevina Nizozemska (Sarajevo je prvi grad, nakon Nimbega, koji ima originalnu sudnicu jednog međunarodnog suda u kojoj se sudilo osobama optuženim za ratne zločine),
- priprema i postavka dvije pokazne ploče na ulazu u Informativni centar kao i vizuala fototapete u prostorijama Informativnog centra, te postavka stalne izložbe *Opsada Sarajeva kroz presude MKSJ*.

Informativni centar MKSJ Sarajevo zvanično je počeo s radom 23. maja 2018. godine, ceremonijom otvaranja kojoj je prisustvovala visoka delegacija Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove (u daljnjem tekstu Mehanizam), koji je pravni sljednik Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju.

Zajedničkim presjecanjem vrpce Informativni centar MKSJ zvanično su otvorili gradonačelnik Sarajeva Abdulah Skaka, sudija i bivši predsjednik MKSJ Fausto Pocar i šefica kabineta predsjednika Mehanizma, g-đa Gabrielle McIntyre.

Ceremoniji otvaranja prisustvovali su i predstavnici izvršne, zakonodavne i sudske vlasti u BiH, međunarodne zajednice, udruženja žrtava ratnih zločina, predstavnici akademske zajednice, nevladinih organizacija, kao i predstavnici medija

Normativne aktivnosti

Gradsko vijeće Grada Sarajeva donijelo je Odluku o davanju saglasnosti na Izmjenu i dopunu br. 1. Memoranduma o razumijevanju između Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju i Grada Sarajeva za razvoj Informativnog centra Sarajevo, broj: 01-GV-02-426/18 od 25.04.2018. godine (Službene novine Kantona Sarajevo, broj: 22/18).

Naime, nakon zatvaranja MKSJ-a 31. decembra 2017. godine, sva prava i obaveze MKSJ preuzima Međunarodni rezidualni mehanizam Ujedinjenih nacija za krivične sudove (dalje u tekstu: Mehanizam), počevši od 1. januara 2018. godine, te je bilo neophodno donijeti navedenu Odluku.

U skladu s mandatom Informativnog centra MKSJ, a u cilju podrške pravnim profesionalcima i civilnom društvu u aktivnostima na izgradnji kapaciteta usmjerene ka pravnim stručnjacima i grupama civilnog društva koji se bave ratnim zločinima pred domaćim sudovima u Bosni i Hercegovini, pripremljeni i potpisani su sljedeći dokumenti:

- Memorandum o saradnji između Centra za postkonfliktna istraživanja i Grada Sarajeva,
- Memorandum o saradnji između Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu i Grada Sarajeva;
- Memorandum o saradnji u cilju realizacije aktivnosti iz platforme za mir potpisan između Grada Sarajeva i Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine;
- Memorandum o saradnji između Suda BiH i Grada Sarajeva;

U pripremi je Protokol o saradnji s Ministarstvom za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo u cilju definiranja modela saradnje čime bi se omogućilo učenicima sarajevskih osnovnih i srednjih škola da organizirano posjećuju Informacioni centar, te prisustvuju edukacijama koje Centar redovno organizira.

Također, pripremljen je prijedlog Pravilnika o radu, korištenju prostora i pristupu bazama Informativnog centra o MKSJ Sarajevo, a kojim se utvrđuju uslovi rada, korištenje prostora, pristup bazama, kao i druga pitanja od značaja za rad i obavljanje mandata Informativnog centra o MKSJ Sarajevo.

Inicirana je i saradnja s udruženjima Humanity in action, Pravnik, Model International Criminal Court – Western Balkans (MICC WeB), Fakultetom za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije u Sarajevu, Fakultetom političkih nauka u Sarajevu, Filozofskim fakultetom u Sarajevu, te drugim relevantnim univerzitetima sa kojim se očekuje i potpisivanje sličnih sporazuma o saradnji. Također inicirana je i saradnja sa Udruženjima Žrtava i svjedoka genocida, Majke enklave Srebrenica i Žepa, Žene žrtve rata, kao i Institutom za ratne zločine i Institutom za nestale osobe.

Iniciran je Međunarodni program zajedničkog doktorskog studija holokausta i genocida na Univerzitetu u Sarajevu između Univerziteta u Sarajevu i Grada Sarajeva, putem Informativnog centra MKSJ Sarajevo. Formirana je radna grupa na nivou Univerziteta, sačinjena od profesora s fakulteta članica, a koja trenutno izrađuje elaborat o uspostavi, s nastavnim planom i programom budućeg studija.

Javno praćenje izricanja pravosnažne presude u predmetu Radovan Karadžić

Informativni centar MKSJ organizirao je javno praćenje izricanja pravosnažne presude Žalbenog vijeća Međunarodnog rezidualnog Mehanizma za krivične sudove u predmetu Radovan Karadžić 20.03.2019. godine.

Tom prilikom u Vijećnici prisustvovalo je preko 200 predstavnika vlasti, stručne i akademske zajednice, udruženja žrtava, međunarodnih organizacija, navladinog sektora i studenata. Nakon izricanja presude prisutni su imali priliku čuti pojašnjenja i mišljenja pravnih eksperata u vezi s izrečenom presudom, kao i cjelokupnim pravnim procesom koji se vodio protiv Radovana Karadžića.

Međunarodna konferenciju Ratni zločini u Ahmićima kroz presude Haškog tribunala - 26 godina poslije

Informativni centar MKSJ 15.04.2019. godine organizirao je Međunarodnu konferenciju na temu *Ratni zločini u Ahmićima kroz presude Haškog tribunala – 26 godina poslije*. U okviru

Konferencije, održana je i panel diskusija o procesuiranju ratnih zločina počinjenih prije 26 godina u Ahmićima pred MKSJ, kroz pravni i historijski kontekst. Panelisti su bili bivši tužitelji Haškog tribunala: Kenneth Scott, Mark Harmon i prof. dr. Ivo Komšić, predsjednik Savjeta gradonačelnika za Informativni centar MKSJ.

Konferencija je imala za cilj da ukaže na značaj rada Haškog tribunala kroz njegovo naslijeđe, ističući da je pravda ključni aspekt pomirenja kroz utvrđivanje pojedinačne odgovornosti počinilaca. Bivši tužitelji Mark Harmon i Kenneth Scott su se osvrnuli na predmete koji su procesuirani pred Haškim tribunalom, a odnose se na ratne zločine počinjene u centralnoj Bosni, odnosno Ahmićima.

Edukativne aktivnosti

Informativni centar MKSJ organizira stručna predavanja o mandatu i naslijeđu MKSJ, specijalističke obuke o korištenju i pretraživanju baza, kao i posjete Informativnom centru MKSJ.

Informativni centar je organizirao posjete i stručna predavanja o mandatu i naslijeđu MKSJ za ukupno 496 domaćih i međunarodnih studenata i učenika. Istovremeno, Centar je organizirao i specijalističke obuke o korištenju i pretraživanju baza.

Informativni centar organizirao je devet prezentacija za domaće i strane učenike i studente. Prezentacije su bile zasnovane na mandatu Informativnog centra MKSJ koji prate četiri osnovna modula definisana potpisanim Memorandumom. Od posebnog značaja je da su sudionici edukativnih programa putem prezentacija dobili nova saznanja o mandatu, nadležnosti i značaju Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, kao i o osnovama međunarodnog krivičnog, te međunarodnog humanitarnog prava.

Prezentatori su bile uposlenice Centra, uz gostujuće predavanje Almira Alića, šefa Ureda Mehanizma u BiH.

Edukacije su organizirane u saradnji s domaćim i stranim nevladinim organizacijama i udruženjima, naučnim, te pravosudnim institucijama:

- *Summer Fellowship* – jednomjesečni edukativni program Fondacije Humanity in action, predvođene prof. dr. Jasminom Hasićem. Cilj programa je istraživanje nacionalnih historija diskriminacije protiv manjina, zaštite i promocije ljudskih prava.
- Međunarodna ljetna škola prava *Uloga tranzicione pravde u obnovi ljudskih prava u postkonfliktnim društvima* – Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Udruženje Pravnika i Fondacija Konrad Adenauer;
- Posjeta studenata Nacionalnog sveučilišta iz Senegala, raznih studijskih odsjeka prava, psihologije i historije predvođeni prof. dr. Eleanor Wong.
- Projekat *Zajednički narativi* - NVO Inicijativa mladih za ljudska prava sa sjedištem u Zagrebu; Cilj projekta je omogućiti mladima da istražuju narative o počinjenim zločinima i

kršenju ljudskih prava na području bivše Jugoslavije, kako bi se kroz projekte educirali i dobili priliku da sami pišu narative o prošlosti.

- Projekat *Model International Criminal Court – Western Balkans* (MICC – WeB) – partnerstvo između organizacija Mreža Zapadnog Balkana iz BiH, Hermes Communication iz Hrvatske i Open Communication iz Srbije. Cilj ovog projekta je integracija i saradnja učenika srednjih škola Zapadnog Balkana, da kroz timski rad i neformalnu edukaciju istraže temelje kršenja ljudskih prava i slobodnog razmišljanja kao što su vrijednosti koje do sada nisu zastupljene u službenim kurikulumima srednjih škola.

Učesnici na prezentacijama su dolazili iz Bosne i Hercegovine i inostranstva. Na prezentacijama su sudjelovali studenti iz Sarajeva, Tuzle, Srebrenice, Bihaća, Bosanske Krupe, Mrkonjić Grada, Gornjeg Vakufa, Viteza i Kaknja. Pored učesnika iz zemalja regiona (Hrvatska, Srbija, Makedonija i Albanija), prezentacijama su prisustvovali i studenti dodiplomskog i postdiplomskog studija iz 23 zemlje: Danske, Francuske, Holandije, Njemačke, Poljske, SAD-a, Senegala, Španije, Velike Britanije, Kanade, Belgije, Turske, Italije, Rumunije, Mađarske, Južne Koreje, Rusije, Ukrajine i Švicarske.

Informativni Centar organizirao je i nastavu za učenike Druge gimnazije iz Sarajeva, a u povodu obilježavanja 50 godina od osnivanja ove školske ustanove.

U skladu s Memorandumom o saradnji, potpisanim između Pravnog fakulteta UNSA i Grada Sarajeva, za 180 studenata III i IV godine dodiplomskog studija zimskog semestra akademske 2018/2019 godine održana su dva školska časa nastave.

Treba istaći da je Informativni centar educirao mlade aktiviste Udruženja Majke enklave Srebrenica i Žepa o pretraživanju javnih baza podataka MKSJ.

Organizirano je predavanje sudije Theodora Merona, predsjednika Mehanizma, na temu *Mehanizam kao novi model međunarodnog krivičnog tribunala*.

Predavanje je održano u Vijećnici u prisustvu predstavnika vlasti, pravosuđa, stručne i akademske zajednice, međunarodnih organizacija, te udruženja žrtava ratnih zločina.

Informativni centar je, u prvih pet mjeseci 2019. godine, organizirao posjete i stručna predavanja o mandatu i nasljeđu MKSJ za 50-ak domaćih i međunarodnih studenata i učenika. Istovremeno, Centar je organizirao i specijalističke obuke o korištenju i pretraživanju baza za studente nevladine organizacije *Inicijativa mladih za ljudska prava* u sklopu njihove studijske posjete Centru.

Tokom 2019. godine Informativni centar organizirao je dvije prezentacije za domaće i strane učenike i studente. Prezentacije su održane u cilju upoznavanja učenika i studenata o značaju osnivanja Centra, njegovom djelokrugu i mandatu. Prezentatori su bile uposlenice Informativnog centra, uz gostujuće predavanje Almira Alića, šefa Ureda Mehanizma u BiH.

Edukacije su organizirane u saradnji s domaćim i stranim nevladinim organizacijama i udruženjima, naučnim, te pravosudnim institucijama. Kao takve, bile su dio međunarodnih edukativnih programa i projekata kao što su:

- *Inicijativa mladih za ljudska prava* u saradnji s partnerskim nevladinim organizacijama *Nacionalni Demokratki Institut* i *INFOHOUSE*, a u cilju animiranja mladih za pomirenje kroz projekat *Budi Inspiracija*.

Shodno odredbama Memorandum o saradnji između Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu i Grada Sarajeva, za studente IV godine dodiplomskog studija održana su dva školska časa (90 minuta) nastave.

Održani sastanci

Predstavnici Službe i Savjeta gradonačelnika za Informativni centar održavali su sastanke s predstavnicima domaćih, stranih, fizičkih i pravnih osoba koji se bave međunarodnog humanitarnog prava, kao i s predstavnicima diplomatskih misija u BiH, u cilju predstavljanja mandata Informativnog centra MKSJ i razmatranja mogućnosti zajedničke saradnje:

- Visokim predstavnikom Valentinom Inzkom,
- Registrarom Rezidualnog mehanizma iz Haga, g. Olufemijem Eliasom,
- Ambasador R Češke u BiH, Nj. E. Jakub Skalnik,
- Ambasador Holandije Nj.E. Reinout Caspar Vos
- Direktorom Fondacije Konrad Adenauer Stiftung, g. Karsten Dümel,
- Direktorom Programa vladavine prava za Jugoistočnu Europu Fondacije Konrad Adenauer, g. Hartmut Rank,
- Pravnom savjetnicom za pitanja ratnih zločina i vladavine prava OSCE - gđom Rosalynd Roberts,
- Delegacija Donje Šleske iz Poljske,
- Nj.E. ambasadora Brucom G. Bertonom, šefom Misije OSCE-a u BiH,
- Direktorica Ureda INL Ambassade SAD-a u BiH gđom Marlaina Casey, g. Krnaichem i delegacijom,
- Margriet Prins, šef misije Rezidualnog mehanizma u Sarajevu,
- Ambasadoricom SAD-a u BiH Nj.E. Maureen E. Cormack,
- Šef Delegacije EU u BiH i specijalni predstavnik EU u BiH, ambasador Lars-Gunnar Wigemark.
- Ambasador R Francuske, Nj.E. Guillaume Rousson,
- Ambasadoricom R Slovenije, Nj.E. Zorica Bukinac i zamjenikom ambasadorice, g. Aljaž Zupan,
- Predstavnicima Mehanizma i partnerskih organizacijama: Almir Alić, predstavnik Mehanizma u BiH, Rada Pejić Sremac, savjetnica za informativnu djelatnost Mehanizma, Helena Eggleston, glasnogovornica Mehanizma, Nenad Golčevski, glasnogovornik Mehanizma,
- Predstavnicima Memorijalnog Centra Potočari,
- Predstavnicima iz R Hrvatske zaduženih za uspostavljanje Informativnog centra MKSJ u Zagrebu.

Ostale aktivnosti

Informativni centar otvoren je za posjetioce radnim danima, 8:00 - 16:00 sati, koji u prosjeku dnevno posjeti 20-ak posjetilaca.

Posjeta Informativnom centru se ne naplaćuje. Posjetioci pokazuju veliki interes za ratne sukobe na području BiH, opsadi glavnog grada i genocidu, a naročit interes pokazuju za obilazak autentične sudnice Haškog tribunala. Sve češće izražavaju interes za pretraživanje baze podataka arhiva i upoznavanje s dijelom outreach programa u kome su sadržani dokumentarci o ratnim zločinima počinjeni na teritoriji bivše Jugoslavije.

Centar je posjetilo i nekoliko međunarodnih novinskih ekipa, kao i novinara freelancera, koji su pripremali prloge o ratnim sukobima na području BiH.

Za potrebe audio vodiča Vijećnice, pripremljen je tekst o Informativnom centru.

Fond Kantona Sarajevo za izgradnju i očuvanje grobalja šehida i poginulih boraca, memorijalnih centara i spomen obilježja žrtava genocida dao je na trajno korištenje topografsku kartu *Agresija na BiH i Opsada Sarajeva* s ucrtanim koordinatima, te izložbene artefakte.

Na osnovu pripremljenje aplikacije Informativnog centra, Fondacija Konrad Adenauer odobrila je 5.000,00 KM, koje će biti realizirana za postavku stalne izložbe o licima koja su osuđena za ratne zločine pred MKSJ.

Uposlenice Informativnog centra u junu 2018. godine pohadale su obuku za korištenje baza Mehanizma.

U toku su aktivnosti na dopremi i isporuci bibliotekarske građe iz Haga, kao i svih ovjerenih kopija presuda MKSJ-a koje će biti smještene u Informativnom centru u Vijećnici.

Zaključna razmatranja

Cijeneći da je Informativni centar MKSJ u Sarajevu otvoren prošle godine, može se konstatovati da je svojim aktivnostima izazvao pažnju javnosti, kao i organizacija čija je pažnja usmjerena prema procesu tranzicione pravde.

Mandat Centra se razvija u svim komponentama, ostvarena je institucionalna saradnju s ključnim partnerima, tako da će buduće aktivnosti Centra i promocija rada nesumnjivo utjecati i na povećanje interesa javnosti za pristup svim javno dostupnim spisima MKSJ-a i arhivskom materijalu sadržanom u online bazama podataka MKSJ-a, te doprinijeti objektivnom sagledavanju činjenica i to isključivo kroz presude MKSJ.